

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w dniach 19 – 20 października 2015 r. na kierunku „wychowanie fizyczne”
prowadzonym w ramach w obszarze nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej na poziomie studiów pierwszego o profilu praktycznym i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim realizowanych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na Wydziale Wychowania Fizycznego i Sportu w Białej Podlaskiej Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie

W składzie

przewodniczący:

prof. dr hab. Janusz Iskra – członek PKA

członkowie:

dr hab. Krzysztof Prusik – ekspert PKA,

dr hab. Rajmund Tomik – ekspert PKA,

mgr Jakub Kozieł – ekspert formalno – prawny PKA,

Justyna Madura – ekspert studencki PKA przedstawiciel PSRP.

Krótką informacją o wizytacji

Ocena jakości kształcenia na kierunku „wychowanie fizyczne” prowadzonym na Wydziale Wychowania Fizycznego i Sportu w Białej Podlaskiej Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz trzeci.

Wizytację członkowie Zespołu poprzedzili zapoznaniem się z Raportem Samooceny przekazanym przez władze Uczelni, ustaleniem podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji Zespół spotkał się z władzami Uczelni i Wydziału prowadzącego oceniany kierunek, analizował dokumenty zgromadzone wcześniej na potrzeby wizytacji przez władze Uczelni, otrzymał od władz Uczelni dodatkowo zamówione dokumenty, przeprowadził hospitację i spotkania ze studentami oraz spotkanie z pracownikami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku, przeanalizował wylosowane prace dyplomowe pod względem między innymi podobieństwa do źródeł internetowych.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1.Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę.

Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie w dniu 22 maja 2012 roku przyjęła dokument pod nazwą „Strategia Rozwoju Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie do roku 2020”. Uznano że „Uczelnia pełni misję

odkrywania prawdy i przekazywania wiedzy przez prowadzenie badań naukowych i kształcenie studentów, stanowiąc integralną część narodowego i europejskiego systemu edukacji i nauki oraz przygotowuje swoich absolwentów do współtworzenia gospodarki opartej na wiedzy”. Kształcenie ma obejmować „szerszy wachlarz kierunków wzbogaconych o nowe wartościowe i użyteczne treści kształcenia przekazywane innowacyjnymi metodami nauczania”. Celem strategicznym jest też „Nowoczesna Uczelnia kształcąca wysoko kwalifikowanych pracowników na potrzeby oświaty, sportu, turystyki i rekreacji oraz służby zdrowia i zarządzania tymi obszarami”.

W 2013 roku przyjęto „Strategię Rozwoju Wydziału Wychowania Fizycznego i Sportu w Białej Podlaskiej Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie na lata 2012-2016”. Składa się ona z sześciu głównych części, zawiera wnikliwą analizę SWOT oraz źródła finansowania zmian rozwojowych. Planowane jest, by rozwój Wydziału określany był „poprzez podnoszenie jakości kształcenia, realizację badań naukowych (krajowych i międzynarodowych) i współpracę z pracodawcami celem przygotowania absolwentów do wejścia na rynek pracy oraz do uczestniczenia w systemie kształcenia ustawicznego”. Cele kierunkowe i zadania ujęto w następujących punktach:

- dydaktyka – doskonalenie jakości kształcenia dydaktyka,
- nauka i kadra – rozwój kadry i umacnianie pozycji naukowej wydziału,
- infrastruktura, innowacje i rozwój – wzmocnienie zaplecza materialnego i rozwój jednostki,
- działalność studencka i promocja.

Poszczególne punkty opisano uwzględniając sposoby realizacji i kryteria oceny.

Wizyta zespołu oceniającego na wydziale oraz analiza przedstawionej dokumentacji wykazała ściśle powiązanie założonej koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku z misją Uczelni oraz ze strategią jednostki.

Zaproponowana w planach studiów specjalność „wychowanie fizyczne w służbach mundurowych” realizowana na I i II stopniu nosi znamiona innowacyjności oferty kształcenia, a możliwość wyboru specjalności i licznych modułów sprawia, że oferta kształcenia pozwala na jej elastyczne wykorzystanie przez studentów. Oceniany wydział jako jedyny w Polsce przygotował ofertę dla osób chcących kontynuować pracę w służbach mundurowych, co należy ocenić wysoko. Walorem nie do przecenienia jest też współpraca jednostki z Polskim Związkiem Piłki Nożnej, który właśnie na obiektach uczelni realizuje kształcenie trenerów zgodnie z europejskimi standardami. Studenci mają więc możliwość skorzystania z potencjału, jaki jest z tym związany.

W Strategii rozwoju uczelni... zaakcentowano udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie zmian: „Akademia realizuje swoje cele z udziałem całej wspólnoty akademickiej obejmującej nauczycieli akademickich, studentów, doktorantów i pracowników administracyjnych Uczelni. Rozwój Akademii w horyzoncie czasowym wyznaczonym w niniejszej strategii cechować będzie tworzenie nowej jakości w kształceniu, badaniach naukowych i współpracy z pracodawcami”.

Koncepcja kształcenia wypracowana została w kilkuetapowym procesie. W pierwszym etapie uczestniczyli w nim przedstawiciele wydziału oraz członkowie senackiej komisji dydaktycznej. Następnie w Wydziale odbywały się zebrania kierowników katedr, zakładów i pracowni w sprawie podjęcia prac zmierzających do dostosowania planów i programów studiów do obowiązujących wymogów prawnych.

W procesie opracowywania koncepcji kształcenia czynny udział brali nauczyciele akademicy, przedstawiciele studentów oraz przedstawiciele placówek edukacyjnych i klubów sportowych współpracujących z Wydziałem.

Przygotowane propozycje efektów kształcenia, zaopiniowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości i **Programów Kształcenia** przedłożone były do dyskusji na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 15 marca 2012 r. Po ich pozytywnym zaopiniowaniu przekazane zostały do oceny Senackiej Komisji Dydaktycznej Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie.

Studenci mają zapewniony udział w pracach organów kolegialnych stanowiących o koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku, tj. m.in. wymagane ustawowo 20% składu Rady Wydziału. Samorząd studentów opiniuje Regulamin studiów. W 2012 r. Rada Samorządu Studentów pozytywnie zaopiniowała efekty kształcenia na kierunku wychowanie fizyczne. Ponadto przedstawiciele studentów uczestniczą w posiedzeniach organów kolegialnych zajmujących się jakością kształcenia, m.in. Zespołu ds. oceny procesu kształcenia, czy Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

W trakcie wizytacji udostępniono protokoły posiedzeń różnych komisji wydziałowych, na których omawiano programy kształcenia na kierunku wychowanie fizyczne. W składach tych gremiów wchodził również przedstawiciele pracodawców (np. dyrektorzy lokalnych szkół, Dyrektor Domu Pomocy Społecznej, dyrektor przedszkola, przedstawiciele klubów sportowych).

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego: w pełni

1). Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii Jednostki. Jej elementy pozwalają na elastyczne kształtowanie przez studentów programu kształcenia, a propozycja wyboru specjalności i ścisła współpraca ze związkami sportowymi nosi również znamiona nowatorskie.

2). Udział zewnętrznych i wewnętrznych interesariuszy w procesie ustalania koncepcji kształcenia oraz perspektyw rozwoju jest w pełni zapewniony.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu w Białej Podlaskiej prowadzi kierunek wychowanie fizyczne na studiach I i II stopnia, w dwóch formach: stacjonarnej i niestacjonarnej. Koncepcja kształcenia budowana jest na trzech podstawowych filarach: wieloletnim doświadczeniu, wysoko wykwalifikowanej kadrze naukowo-dydaktycznej, nowoczesnej infrastrukturze naukowej i dydaktycznej, obejmującej wysokospecjalistyczne obiekty sportowe oraz nowoczesne centrum naukowo-badawcze. Uwzględniając sytuację społeczno-gospodarczą kraju i Europy, koncepcję kształcenia na kierunku wychowanie fizyczne dostosowana jest do kompetencji absolwentów bezpośrednio związanych z wymaganiami zawodowymi – nauczyciela wychowania fizycznego. Jednocześnie nie zaniedbuje się uniwersalnego kształcenia, które na dynamicznie zmieniającym się rynku pracy umożliwia przekwalifikowanie się i pełnienie różnych ról zawodowych, zwiększając szansę na zatrudnienie nie tylko w obszarze kultury fizycznej. Programy spełniają wszystkie wymogi zawarte w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 roku w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. W programach studiów umieszczono specjalizacje instruktorskie i trenerskie, których ukończenie jest związane z uzyskaniem uprawnień do prowadzenia zajęć również poza systemem edukacji. Specjalizacje sportowe prowadzone są we współpracy ze związkami sportowymi na podstawie zawieranych porozumień. Kształcenie instruktorów rekreacji ruchowej przebiega zgodnie z wytycznymi, zawartymi w Porozumieniu Rektorów Akademii Wychowania Fizycznego. Pozostałe są oryginalnymi przedsięwzięciami pracowników wydziału tworzonymi i prowadzonymi zgodnie z wymogami Uchwały nr 84/2011/2012 Senatu AWF w Warszawie z dnia 25 września 2012 roku w sprawie

wytycznych dla rad wydziałów w zakresie tworzenia programów kształcenia i planów studiów podyplomowych i kursów dokształcających. Innym innowacyjnym wyróżnikiem kształcenia na kierunku wychowanie fizyczne jest utworzenie specjalności wychowanie fizyczne w służbach mundurowych, w czasie której studenci dodatkowo zgłębiają wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne specyficzne dla pracy w jednostkach służb mundurowych. Oprócz kompetencji zawodowych w przyjętej koncepcji kształcenia położono duży nacisk na doskonalenie współpracy w grupie, odpowiedzialności, komunikatywności, kreatywności i umiejętności autoprezentacji. Naczelne miejsce w prowadzonym kształceniu zajmuje podnoszenie jakości wykonywanej pracy poprzez postępowanie zgodne etyką zawodową i dbałością o kształtowanie kultury osobistej. Nieodzownym elementem kształcenia w ramach kierunków prowadzonych przez wydział jest indywidualizacja podejścia do studentów oraz propagowanie i promowanie polityki uczenia się przez całe życie *“lifelong learning”*.

Przygotowane propozycje efektów kształcenia, zaopiniowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości i Programów Kształcenia przedłożone były do dyskusji na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 15 marca 2012r. Po ich pozytywnym zaopiniowaniu przekazane zostały do oceny Senackiej Komisji Dydaktycznej Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie.

Efekty kształcenia dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia na kierunku wychowanie fizyczne przyjęte zostały Uchwałami Nr 41/2011/2012 oraz 42/2011/2012 Senatu AWF J. Piłsudskiego w Warszawie z dnia 22 maja 2012 r.. Uczelnia określiła efekty kształcenia na kierunku „wychowanie fizyczne” odpowiednio na poziomie studiów pierwszego oraz drugiego stopnia zgodnie z wymogami ds. 11 ust. 2 pkt 2 Ustawy Uczenia w powyższej uchwale określiła efekty kierunkowe oraz moduły przedmiotów je realizujące, a także przyporządkowała efekty kierunkowe do efektów obszarowych określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 253, poz. 1520). Stały się podstawą do opracowania programów studiów, które zostały zatwierdzone Uchwałą nr 53/2011/2012 Rady Wydziału Wychowania Fizycznego i Sportu z dnia 28 czerwca 2012 roku.

Program kształcenia dla ocenianego kierunku wychowanie fizyczne, studiów I stopnia o profilu praktycznym, studiów II stopnia o profilu ogólnoakademickim obejmuje opis zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Efekty określono w obszarze kształcenia nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej. Jako dziedzinę wskazano nauki o kulturze fizycznej. Dla studiów I stopnia określono 27 efektów kierunkowych, w zakresie wiedzy 27 efektów oraz w zakresie kompetencji społecznych 15 efektów.

Opis efektów dla studiów II stopnia obejmuje 15 efektów w zakresie wiedzy, 17 w zakresie umiejętności i 12 efektów w zakresie kompetencji społecznych. Efekty II stopnia są sformułowane tak, że uwzględniają zaawansowaną i pogłębioną wiedzę oraz charakteryzują się dojrzałszymi umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w relacji do efektów określonych dla studiów I stopnia, co należy uznać za właściwy opis. Efekty zostały przyporządkowane odpowiednio do efektów obszarowych profilu praktycznego – I stopień, profilu ogólnoakademickiego – II stopień.

Rozwinięcie dokumentacji dydaktycznej w zakresie efektów kształcenia, zgodnie z wymaganiami Krajowych Ram Kwalifikacyjnych dla Szkolnictwa Wyższego, stanowią karty modułów kształcenia dotyczących poszczególnych przedmiotów ujętych w planie studiów. Zawierają one cele przedmiotu oraz efekty kształcenia odnoszące się do efektów kierunkowych, zdefiniowanych dla całego procesu kształcenia. Efekty te powiązano z wymienionymi celami przedmiotu, treściami programowymi oraz metodami dydaktycznymi.

Z matrycy efektów wynika, że wszystkie efekty kierunkowe są osiąmane przez realizację i spełnienie efektów modułowych, a zatem istnieje możliwość osiągnięcia kierunkowych efektów. W ogólnym zarysie odpowiadają one fundamentalnej koncepcji kształcenia na kierunku wychowanie fizyczne polegającej na przygotowaniu specjalistów do działań profesjonalnych: pracy dydaktyczno-wychowawczej, promowania zdrowia i aktywności fizycznej w miejscu pracy i w środowisku lokalnym, a także samodzielnego planowania, realizacji i ewaluacji aktywności fizycznej służącej zdrowiu, wypoczynkowi oraz urodzie. Przygotowanie do podjęcia pracy w przedszkolach i szkołach – zgodnie ze standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela w instytucjach oświatowych oraz instytucjach kultury fizycznej, zgodnie z warunkami uzyskiwania kwalifikacji zawodowych w sporcie, określonymi przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej.

Dokumentacja w zakresie efektów kształcenia odnosząca się do ocenianego kierunku studiów I stopnia wychowanie fizyczne o profilu praktycznym, II stopnia wychowanie fizyczne o profilu ogólnoakademickim jest zgodna z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacyjnych oraz koncepcją rozwoju kierunku. W szczególności efekty te cechują się spójnością, odnosząc się w całości do obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej.

Kierunkowe efekty kształcenia określone dla ocenianego kierunku ujęte zostały w formie zestawień tabelarycznych podających wszystkie efekty w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Informacja o zakładanej realizacji efektów kształcenia w ramach programu studiów została podana w matrycy odniesienia efektów kierunkowych do efektów szczegółowych dla poszczególnych przedmiotów.

Treści efektów są dostępne w sylabusach przedmiotów. Studenci mają tego świadomość, co potwierdzili podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA. Studenci posiadają wiedzę dotyczącą tego, gdzie mogą znaleźć informacje o efektach kształcenia określonych dla każdego przedmiotu oraz mają zapewniony dostęp do tych informacji w trakcie całego toku studiów.

Sformułowanie kierunkowych i modułowych efektów kształcenia nie odbiega od standardowych rozwiązań w tym zakresie. Są one sformułowane w sposób zrozumiały z użyciem czasowników zalecanych przez ekspertów procesu bolońskiego. Efekty kierunkowe z zakresu wiedzy operują głównie określeniami: ma wiedzę, zna podstawowe pojęcia, zasady, metody, rozumie istotę. Efekty w kategorii umiejętności zostały sformułowane w oparciu o czasowniki: umie korzystać, zastosować, potrafi identyfikować, określić, dokonać, interpretować, posługuje się językiem obcym, w kategorii kompetencji społecznych: ma świadomość, rozumie potrzebę, rozumie i docenia. W podobny sposób, zwięźle i zrozumiale, zostały opracowane efekty poszczególnych przedmiotów. Spójność i jasny sposób sformułowania efektów kształcenia powoduje, że są one sprawdzalne. Zgodnie z opinią studentów efekty kształcenia sformułowane są klarownie i umożliwiają wykładowcom opracowanie przejrzystej formy weryfikacji ich osiągnięcia. Forma i treść przedstawienia efektów kształcenia w kartach opisu przedmiotów nie stwarza problemów interpretacyjnych i dla zdecydowanej większości studentów jest przejrzysta. Sylabusy są napisane w sposób zrozumiały, a prowadzący przestrzegają zasad zaliczenia przedmiotu przedstawionych na pierwszych zajęciach.

Reasumując można stwierdzić, że efekty kształcenia na ocenianym kierunku studiów wychowanie fizyczne, zostały sformułowane w sposób zrozumiały i umożliwiają prowadzenie systemu ich oceny i weryfikacji według standardowych i oryginalnych metod, zarówno przyjętych przez poszczególnych nauczycieli akademickich, jak i w zakresie efektów końcowych w procesie dyplomowania.

W celu sprawdzania efektów kształcenia Wydział stosuje oryginalną metodykę, zgodnie z rozwiązaniami zawartymi w projekcie ministerialnym *Krajowe Ramy Kwalifikacyjne w Szkolnictwie Wyższym jako narzędzie poprawy jakości kształcenia* i późniejszej publikacji *Autonomia programowa Uczelni*, polegającej m.in. na stosowaniu formującego i podsumowującego sposobu oceny osiągania efektów. Zwłaszcza ten pierwszy sposób sprzyja także sprawdzalności efektów w zakresie kompetencji społecznych. System oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów, zawarty jest w Regulaminie studiów (rozdział 4. Zaliczenie semestru oraz roku studiów). W Regulaminie studiów opisano m.in. zasady zaliczania zajęć, zaliczanie semestru oraz roku studiów według systemu ECTS, a także zasady związane z procesem dyplomowania. Nie odbiega on od powszechnie stosowanego w uczelniach wyższych – okresem zaliczeniowym jest semestr, do zaliczenia którego stosuje się punktowy system ECTS. Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie określonej liczby punktów ECTS, co równoznaczne jest z uzyskaniem pozytywnych ocen ze wszystkich przedmiotów przewidzianych w planie studiów, a zatem osiągnięcie założonych efektów kształcenia. W Akademii stosuje się tradycyjną skalę ocen: 2,0-5,0, w której 2,0 oznacza ocenę negatywną. Pozytywną ocenę z poszczególnych przedmiotów określa się w formie albo samego zaliczenia albo egzaminu na ogół poprzedzonego uzyskaniem zaliczenia. Zaliczenie uzyskuje się na podstawie osiągnięcia założonych efektów kształcenia poprzez udział i aktywność studenta w zajęciach, wyników kontroli wiadomości oraz oceny prac wynikających z programu przedmiotu, z kolei egzamin jest sprawdzeniem stopnia opanowania przez studenta wszystkich określonych efektów kształcenia, opisanych w karcie modułu kształcenia.

Formami realizacji zajęć na kierunku wychowanie fizyczne są wykłady, ćwiczenia, seminaria, ćwiczenia terenowe, praktyki zawodowe. Istotnym elementem kształcenia na ocenianym kierunku są praktyki zawodowe. Praktyki zawodowe mają za zadanie zdobycie doświadczenia zawodowego niezbędnego w późniejszej pracy. Opis zasad dotyczących odbywania przez studentów praktyk zawodowych zawarto Regulaminie studenckich praktyk pedagogicznych na kierunku wychowania fizycznego w Wydziale Wychowania Fizycznego i Sportu w Białej Podlaskiej uchwalonym Uchwałą Nr 13/2014/2015 Rady Wydziału Wychowania Fizycznego i Sportu w Białej Podlaskiej.

Do metod i form weryfikacji osiąganych efektów kształcenia należą: prezentacje, sprawozdania, ustne i pisemne odpowiedzi w trakcie trwania semestru oraz udział w seminariach. Sposób weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia opisany jest szczegółowo w sylabusach. Zróżnicowano w nich formę zaliczenia przedmiotu od sposobu weryfikacji osiągania efektów kształcenia. Forma zaliczenia przedmiotów rozumiana jest jako zaliczenie lub egzamin. Z kolei sposoby weryfikacji osiągania efektów kształcenia dotyczą narzędzi stosowanych do przeprowadzenia tej weryfikacji. Z analizy sylabusów wynika, że stosuje się tzw. podsumowujące i formujące sposoby oceny. W pierwszym przypadku są to następujące sposoby: egzamin ustny polegający na omówieniu zagadnień problemowych, egzamin pisemny polegający na rozwiązaniu zadań problemowych, egzamin testowy otwarty lub zamknięty (zadania jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru), kolokwia sprawdzające stopień opanowania wiedzy i umiejętności. Do sposobów oceny formujących zalicza się: obecność na ćwiczeniach, prawidłowe ich wykonanie, przygotowanie i prezentacja indywidualnej i zespołowej analizy zagadnienia, aktywny udział w dyskusji, sprawozdania z zadań praktycznych.

Każdy efekt kształcenia określony dla danego przedmiotu ma przypisany sposób oceny. W odniesieniu do każdego efektu przedmiotowego jest również wyszczególniony szczegółowy opis wymagań w powiązaniu z oceną w skali 2 do 5 (standaryzacja).

Zgodnie z opinią studentów zakładane efekty kształcenia są sprawdzalne. Wiedza weryfikowana jest podczas egzaminów. Umiejętności natomiast są sprawdzane w trakcie ćwiczeń. Studenci są oceniani obiektywnie oraz mają zapewnioną możliwość wglądu do swoich prac w celu uzyskania informacji na temat popełnionych błędów. Wymagania oraz forma weryfikacji efektów kształcenia jest przedstawiana na pierwszych zajęciach dydaktycznych przez prowadzących.

Ważnym elementem oceny osiągnięcia celów kształcenia i kierunkowych efektów kształcenia jest proces dyplomowania. Zasady dyplomowania zostały ustalone w Regulaminach dyplomowania na studiach I i II stopnia zatwierdzonych Uchwałami Rady Wydziału nr 61/2013/2014 i nr 622013/2014. Ogólne zasady dyplomowania zawarte zostały w Regulaminie studiów (§28-31). Wytyczne związane z przebiegiem procesu dyplomowania dotyczą wyboru i przebiegu seminarium dyplomowego, ustalenia terminu obrony pracy oraz procedury dotyczącej przebiegu egzaminu dyplomowego. Student wykonuje pracę pod kierunkiem uprawnionego nauczyciela akademickiego, posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora. Wybór promotora przez studenta odbywa się na podstawie deklaracji wyboru promotora. Promotor powinien systematycznie weryfikować postępy w pracy dyplomowej, sprawdzać jej treść, oceniać i wystawiać opinię o pracy oraz zapobiegać wszelkim formom naruszenia własności majątkowej i intelektualnej. Praca, po jej wykonaniu musi być zaakceptowana przez promotora i musi uzyskać pozytywne recenzje promotora i recenzenta, co jest warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego. Promotor dokonuje oceny oryginalności i samodzielności pracy m.in. poprzez analizę raportu podobieństwa zgodnie z obowiązującą procedurą weryfikacji prac dyplomowych. Ostateczną ocenę pracy dyplomowej stanowi średnia uzyskanych ocen. Aby student był dopuszczony do egzaminu dyplomowego musi mieć zaliczone wszystkie przedmioty i praktyki przewidziane w planie studiów i programie kształcenia, musi złożyć wszystkie egzaminy. Podstawą obliczania ostatecznego wyniku studiów są: średnia arytmetyczna ocen z egzaminów i zaliczeń z uwzględnieniem ocen niedostatecznych, uzyskanych w trakcie studiów, średnia arytmetyczna ocen z pracy dyplomowej wystawionych przez promotora i recenzenta, średnia arytmetyczna ocen z egzaminu dyplomowego.

Oglądowi poddano losowo wybrane karty okresowych osiągnięć studenta oraz protokoły zaliczenia przedmiotu. Dokumenty te są sporządzane zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 201, poz. 1188), a ich analiza pozwala na stwierdzenie, że zakładane cele i efekty kształcenia są weryfikowane.

Podobnie w wybranych losowo teczkach absolwentów znajdują się wymagane dokumenty związane ze złożeniem egzaminu dyplomowego stopnia protokół egzaminu dyplomowego, ocena pracy dyplomowej. Analiza dyplomów i suplementów oraz protokołów egzaminu dyplomowego wykazała, że efekty kształcenia zakładane w programie kształcenia ocenianego kierunku studiów są weryfikowane.

Etapowe prace studentów: testy, egzaminy pisemne są przechowywane przez Wydział i analizowane pod kątem osiągnięcia efektów kształcenia.

Teczke akt osobowych studenta (razem z pracą dyplomową) przechowuje się w archiwum uczelni przez okres 50 lat (zgodnie z § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia)

2.4 Badaniem karier zawodowych absolwentów w celu dostosowania kierunków studiów i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy zajmuje się Zespół ds. Analiz Jakości kształcenia. Pytania ankietowe dotyczą oceny przez absolwentów programu studiów oraz sytuacji absolwentów na rynku pracy, wykonywanej pracy po studiach. Brak jest informacji czy wyniki badań losów zawodowych absolwentów zostają wykorzystywane w doskonaleniu programu kształcenia. Zespół Oceniający PKA uważa, iż pytania ujęte w

ankiecie nie w pełni pozwalają na ocenę wpływu programu kształcenia na drogę zawodową absolwenta, a w konsekwencji na doskonalenie oferty edukacyjnej. Monitorowanie kariery absolwentów na rynku pracy w celu doskonalenia jakości kształcenia może być realizowane poprzez tworzenie akademickiej wspólnoty nauczycieli i uczniów czy przez klub absolwenta. Wielu absolwentów, obecnie na kierowniczych stanowiskach, buduje markę kierunku i zaufanie do jakości wykształcenia.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Zespół Oceniający PKA dokonał przeglądu 8 prac dyplomowych. Tytuły ocenianych prac dyplomowych studiów I i II stopnia wskazują na zgodność ich tematyki z kierunkiem wychowanie fizyczne. Oceniane prace są na dość dobrym poziomie merytorycznym. Niedociągnięcia w pracach znajdują swoje odzwierciedlenie w uwagach promotorów i recenzentów oraz w wystawianych ocenach, co świadczy o szczegółowych i wnikliwych analizach przedkładanych do oceny tekstów oraz obiektywnym ich opiniowaniu.

Zespół Oceniający PKA podczas wizytacji zapoznał się z pracami etapowymi – testy zaliczeniowe, egzaminy. Na podstawie analizy przykładowych prac przedstawionych do oceny można stwierdzić, że tematy oraz stopień ich trudności w pełni odpowiadają wymaganiom stawianym studiom wyższym. Pytania z egzaminów oraz testów zaliczeniowych wskazują, iż odpowiadają one treściom kształcenia i pozwalają na weryfikację założonych efektów kształcenia.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego: in w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1. Uczelnia sformułowała kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku wychowanie fizyczne wyodrębniając kierunek z obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej. Spójność opisu kierunku zapewnia odniesienie każdego z efektów kierunkowych do właściwych efektów obszarowych. Efekty kierunkowe i przedmiotowe uwzględniają zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Opis efektów jest spójny, gdyż efekty przedmiotowe rozwijają i uszczegóławiają efekty kierunkowe. Cele i efekty kształcenia spełniają w niezbędnym pniu wymagania formułowane dla obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej. Określone w macierzy efekty kształcenia oraz w kartach przedmiotów cele i efekty kształcenia i powiązania między nimi wskazują, iż w odniesieniu do ocenianego kierunku możliwe jest osiągnięcie założonych kierunkowych efektów kształcenia poprzez realizację celów i efektów przedmiotowych. Akademia zapewnia w elementarnym zakresie dostęp do informacji na temat efektów kształcenia przyjętych dla prowadzonego kierunku studiów wychowanie fizyczne, studia I i II stopnia. Programy spełniają wszystkie wymogi w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela**
- 2. Efekty kształcenia zostały określone dla kierunku wychowanie fizyczne studia I i II stopnia w sposób zrozumiały dla odbiorców informacji i pozwalają na stworzenie przejrzystego systemu ich weryfikacji. Efekty kształcenia udostępniane są poprzez sylabusy.**
- 3. System weryfikacji efektów kształcenia stosowany na ocenianym kierunku studiów jest kompleksowy, obejmuje wszystkie kategorie efektów kształcenia oraz wszystkie jego etapy. Stworzono możliwości zmierzenia i oceny efektów kształcenia na poszczególnych jego etapach. Wymagania w zakresie weryfikacji wiedzy są odpowiednio wystandaryzowane, system oceniania studentów jest**

przejrzysty. Tematy prac dyplomowych mieszczą się w zakresie kierunku wychowanie fizyczne.

- 4. System monitorowania losów absolwentów i prowadzone badania pozwalają na pozyskanie informacji w tym zakresie. Badania należy kontynuować i doskonalić w szczególności w zakresie struktury pytań zawartych w ankiecie.**

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Programy studiów opracowano na podstawie obowiązujących przepisów w oparciu o przyjęte kierunkowe efekty kształcenia, które skategoryzowano w trzech obszarach: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia na kierunku wychowanie fizyczne mają profil praktyczny i realizowane są w trakcie sześciu semestrów wraz z przypisaną im liczbą 180 punktów ECTS na specjalności sportowej i rekreacyjnej oraz wyłącznie na studiach stacjonarnych na specjalności wychowanie fizyczne w służbach mundurowych - 190 punktów ECTS. Stosunek liczby godzin realizowanych w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem do pracy własnej studenta na poszczególnych specjalnościach studiów stacjonarnych kształtuje się następująco:

- specjalność sportowa (2796/1704 godzin),
- specjalność rekreacyjna (2763/1737 godzin),
- specjalność wychowanie fizyczne w służbach mundurowych (2923/1827 godzin).

Studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia na kierunku wychowanie fizyczne mają profil ogólnoakademicki i realizowane są w trakcie czterech semestrów wraz z przypisaną im liczbą 120 punktów ECTS na specjalności sportowej, rekreacyjnej i edukacji zdrowotnej lub 123 punktów ECTS na specjalności wychowanie fizyczne w służbach mundurowych (jedynie na studiach stacjonarnych). Stosunek liczby godzin realizowanych w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem do pracy własnej studenta na poszczególnych specjalnościach studiów stacjonarnych wynosi:

- specjalność sportowa (1643/1357 godzin),
- specjalność rekreacyjna (1595/1405 godzin),
- specjalność edukacja zdrowotna (1615/1385 godzin),
- specjalność wychowanie fizyczne w służbach mundurowych (1615/1385 godzin).

Program studiów został podzielony na moduły, którym przypisano liczbę punktów ECTS, jak również określono charakter zajęć (obligatoryjny/fakultatywny), zakładane efekty kształcenia i sposoby ich weryfikacji. Program studiów I stopnia realizowany w formie stacjonarnej obejmuje 20 modułów, w tym: języki obce, technologia informacyjna, BHP, moduł biologiczno-przyrodniczy, antro-po-kinezyologiczny, społecznych podstaw wychowania fizycznego, metodologiczny, zdrowotny, sportów indywidualnych, gier zespołowych, taneczny, zabaw i gier, społeczno-humanistyczny, zajęć ruchowych, obozowy, specjalizacji sportowej, specjalizacji rekreacyjnej, specjalizacji wychowanie fizyczne w służbach mundurowych, praktyk pedagogicznych, praktyk w służbach mundurowych. Na studiach niestacjonarnych z uwagi na mniejszą liczbę studentów wybór modułów specjalizacyjnych ograniczono do specjalizacji rekreacyjnej. Program studiów II stopnia realizowany w formie stacjonarnej obejmuje 14 modułów, w tym: języków obcych, ekologiczny, filozoficzny, psychopedagogiczny, metodologiczny, zdrowotny, treningu sportowego, zarządzania, sportów indywidualnych, gier zespołowych, zajęć ruchowych, zajęć monograficznych, specjalizacji instruktorskich/służb mundurowych, praktyk. Oferta programowa na studiach niestacjonarnych nie obejmuje modułu służb mundurowych.

Programy studiów umożliwiają studentowi wybór modułów kształcenia w wymiarze ponad 30% łącznej liczby punktów ECTS, koniecznej do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów.

Struktura programu studiów została zmodernizowana tak, aby zapewnić miarowe osiąganie zakładanych efektów kształcenia, postępując według zasady od ogółu do szczegółu. Dlatego przedmioty ogólne i podstawowe umiejscowiono głównie w początkowych semestrach, przedmioty kierunkowe realizowane są równomiernie przez cały okres studiów, a specjalizacyjne i opierające się w dużym stopniu na pracy własnej – jak ochrona własności intelektualnej oraz seminaria dyplomowe i magisterskie – umiejscowiono na ostatnim roku studiów. Rdzeń programów studiów stanowią przedmioty/moduły zawodowe, których głównym zadaniem jest przygotowanie studenta do pracy w szkołach i placówkach oświatowych. Zaliczono do nich: sporty indywidualne i zespołowe, metodykę wychowania fizycznego, zabawy i gry ruchowe, rytmikę i taniec, ćw. kompensacyjno-korekcyjne, emisję głosu, specjalizacje instruktorskie. Osiągnięcie założonych efektów kształcenia w ramach powyższych przedmiotów wspierane jest uzyskaną wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi osiąganymi w ramach modułów o charakterze społeczno-humanistycznym i przyrodniczym – na studiach I stopnia. Przedmioty zawodowe realizowane w trakcie studiów II stopnia bardzo często prowadzone są w warunkach przyszłej pracy, bądź z udziałem interesariuszy zewnętrznych. Równoważą się one z przedmiotami ukierunkowanymi na pogłębianie wiedzy. W tym miejscu należy zaznaczyć, że jednym z celów modułów społeczno-humanistycznego i psychopedagogicznego jest kształtowanie postawy godnej zawodu nauczyciela-wychowawcy. Należy podkreślić, iż programy studiów permanentnie ewoluują, czego dowodem są nastawione na innowacje i nowe trendy przedmioty, jak *snorkeling*, *military insanity*, *crossfit*, *foki* – zajęcia obronne w wodzie na studiach I stopnia oraz *zarządzanie innowacjami w przedsiębiorstwach turystycznych i sportowych*, *freediving*, *grappling* czy *tai-chi* na studiach II stopnia. Jednocześnie w poszanowaniu dla tradycji i budowaniu tożsamości studenta kierunku wychowania fizycznego program na studiach I stopnia obejmuje *historię kultury fizycznej*, natomiast na studiach II stopnia *olimpizm* oraz *etnologię sportu i rekreacji*. Doceniając znaczenie znajomości języka obcego w obecnych czasach, wspierając jednocześnie mobilność studentów i później absolwentów, przedmiot – język obcy prowadzony jest w sposób ciągły na wszystkich semestrach studiów I stopnia i dwóch semestrach II stopnia. Niewątpliwie w programach studiów duży nacisk położono na kształtowanie i utrzymywanie poziomu sprawności fizycznej, adekwatnego do potrzeb zawodowych nauczyciela wychowania fizycznego. Stąd poza przedmiotami kierunkowymi o charakterze praktycznym, w programie studiów znalazły się przedmioty usprawniające do wyboru, takie jak: *trening ogólnorozwojowy*, *gimnastyka artystyczna/sporty walki*, *zajęcia ruchowe*.

Praktyki pedagogiczne studentów stanowią integralną część programu studiów kierunku wychowanie fizyczne; odbywają się w oparciu o wypracowane w karcie przedmiotu założenia oraz na podstawie Regulaminu studenckich praktyk pedagogicznych. Praktyki pedagogiczne organizuje Biuro Obsługi Praktyk Zawodowych. Za opiekę dydaktyczną studenta odpowiada kierownik praktyk - nauczyciel wychowania fizycznego, zatrudniany przez uczelnię na umowę cywilno-prawną. Ponadto realizacja programu i weryfikacja zakładanych efektów kształcenia są dodatkowo weryfikowane przez pracownika wydziału. Na studiach I stopnia praktyki realizowane są w szkole podstawowej (6 punktów ECTS) oraz w wybranych placówkach oświatowych (3 punkty ECTS), dodatkowo w jednostkach służb mundurowych na specjalności wychowanie fizyczne w służbach mundurowych (2 punkty ECTS). Studenci II stopnia zobligowani są do odbycia praktyk w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej (6 punktów ECTS). Wymiar, zasady i formy odbywania praktyk określono w kartach przedmiotów i regulaminie studenckich praktyk pedagogicznych

W roku akademickim 2013/2014 studenci studiów stacjonarnych odbywali praktyki zawodowe w 273 szkołach, a studenci studiów niestacjonarnych w 73 placówkach edukacyjnych. Studenci specjalności wychowanie fizyczne w służbach mundurowych dodatkowo odbywali praktyki w jednostkach policji, straży graniczne, itp

W wydziale funkcjonuje system akumulacji i transferu punktów zaliczeniowych ECTS. Wyrażają one miarę średniego nakładu pracy osoby uczącej się, niezbędną do uzyskania zakładanych efektów kształcenia. Do głównych zadań opracowanego systemu ECTS powiązanego z efektami kształcenia zaliczyć należy wspieranie indywidualnych ścieżek rozwoju studentów poprzez zwiększenie ich mobilności krajowej i zagranicznej, tworzenie transparentnego systemu osiągania i uznawania efektów kształcenia, a w konsekwencji uzyskania kwalifikacji.

Przyjęty system ECTS jest integralnym elementem programu studiów. Dziekan wydziału koordynuje i nadzoruje jego funkcjonowanie, natomiast Wydziałowa komisji ds. jakości kształcenia prowadzi działania kontrolno-naprawcze systemu.

Punkty ECTS przyporządkowano wszystkim przedmiotom/modułom w programie studiów. Założono, iż te same przedmioty prowadzone na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych mają identyczną liczbę punktów ECTS. Liczba uzyskiwanych punktów w ramach pojedynczych przedmiotów jest całkowita. Niezależnie od formy prowadzenia zajęć punkty ECTS zostały przypisane całym przedmiotom. Student otrzymuje punkty ECTS, jeżeli spełni wszystkie wymogi określone efektami kształcenia, co wiąże się z uzyskaniem co najmniej oceny dostatecznej. Studentowi przenoszącemu uzyskane przez niego efekty kształcenia w uczelni innej niż macierzysta, w tym zagranicznej, dziekan wydziału uznaje osiągnięcia wyrażone punktami ECTS. Uczelnia przyjmująca określa liczbę punktów ECTS w ramach wszystkich realizowanych przedmiotów, zgodną z założonymi efektami kształcenia. Rejestr uzyskanych punktów ECTS prowadzi dziekanat właściwy dla kierunku wychowanie fizyczne.

Z uwagi na istotną przebudowę programów kształcenia związaną z wdrożeniem KRK, weryfikacji poddano cały system ECTS. Kolejność prac była następująca:

- określenie efektów kształcenia, zgodnych z misją i strategią uczelni oraz potrzebami rynku pracy, z uwzględnieniem standardów pedagogicznych,
- określenie liczby semestrów i punktów niezbędnych do uzyskania kwalifikacji na studiach I stopnia (6. semestrów/180 ECTS) i drugiego stopnia (4. semestry/120 ECTS), w rezultacie przyjęcie założenia, iż minimalny nakład pracy studenta w trakcie semestru wynosi 30 punktów ECTS, a w ciągu roku akademickiego 60 punktów ECTS,
- ustalenie liczby godzin – 25, odpowiadających 1 punktowi ECTS,
- zdefiniowanie efektów kształcenia dla każdego przedmiotu,
- weryfikacja nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w ramach przedmiotu, przy podziale na zajęcia realizowane w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem i pracą własną studenta,
- sumowanie założonych liczb punktów w ramach poszczególnych przedmiotów, w ujęciu semestralnym, rocznym i dla całego programu studiów,
- zdefiniowanie przedmiotów obowiązkowych i obieralnych,
- działania korygujące – zmiana układu semestralnego przedmiotów w programie studiów, weryfikacja zakładanych efektów przedmiotowych.

Wdrożony system punktów ECTS jest zgodny z obowiązującymi w szkolnictwie wyższym przepisami. Oznacza to, iż wraz z ustawą z dnia 27 lipca 2005 roku Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) przyjęto, iż w trakcie studiów stacjonarnych co najmniej połowa programów kształcenia (wyrażona punktami ECTS) jest realizowana w postaci zajęć dydaktycznych prowadzonych w bezpośrednim kontakcie z

nauczycielem. Przy założeniu również, że program studiów I stopnia o profilu praktycznym obejmuje ponad połowę zajęć służących zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, w części prowadzonych przez osoby posiadające doświadczenie zdobyte poza uczelnią. Z kolei program studiów II stopnia obejmuje ponad połowę zajęć służących zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy. Ponadto stworzony system pozwala spełnić wszystkie wymogi formalne zawarte w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

Do korzyści osiągniętych przez wydział, wynikających z przyjętego systemu punktów ECTS zaliczyć należy:

- równomierne rozłożenie obciążenia dydaktycznego w trakcie studiów.
- określenie w wymierny sposób zakładanych efektów kształcenia.
- budowanie elastycznych programów kształcenia, uwzględniających zainteresowania studenta, jednocześnie zabezpieczających adekwatne do potrzeb zawodowych efekty kształcenia.
- ułatwienie tworzenia studiów niestacjonarnych.
- wspieranie uczenia się przez całe życie.

Organizacja procesu kształcenia jest skierowana na realizację ogólnych celów oraz efektów kształcenia poprzez realizację szczegółowych celów i efektów kształcenia zawartych w kartach poszczególnych modułów/przedmiotów.

Zajęcia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych odbywają się zgodnie z aktualnymi programami studiów, zatwierdzonymi przez Radę Wydziału Wychowania Fizycznego i Sportu w Białej Podlaskiej.

System ukierunkowanej opieki dydaktyczno-naukowej w wydziale funkcjonuje w różnych postaciach. Opiera się na bezpośrednich kontaktach student – pracownik w ramach Indywidualnego Toku Studiów (ITS), Indywidualnego Planu Studiów (IPS), w ramach seminariów dyplomowych, prac studenckich kół naukowych, działalności sekcji sportowej AZS, a także przy organizacji i prowadzeniu określonych przedsięwzięć (konferencje, warsztaty, imprezy rekreacyjne, zawody sportowe). Indywidualne wsparcie uzyskuje również student od opiekuna rocznika.

Regulamin studiów Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie z dnia 24 kwietnia 2013 roku określa możliwości indywidualizacji kształcenia w formie Indywidualnego Toku Studiów (ITS) oraz Indywidualnego Planu Studiów (IPS). Między innymi, w ten sposób uczelnia umożliwia jednocześnie studiowanie oraz rozwijanie indywidualnych zainteresowań sportowych, naukowych i organizacyjnych.

Studenci ubiegający się o ITS i IPS muszą charakteryzować się nienaganną postawą oraz rzetelnym stosunkiem do obowiązków wynikających ze ślubowania i regulaminu Akademii. Lista studentów, którym przyznano prawo do ITS lub IPS w danym roku akademickim podawana jest kierownikom zakładów. Studenci, posiadający ITS przedkładają dziekanowi wydziału do zatwierdzenia roczny indywidualny plan studiów, natomiast studenci z IPS semestralny indywidualny plan studiów. Terminy oraz szczegółowe warunki określa Regulamin studiów Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie.

W roku akademickim 2014/15 z tej formy pomocy korzystało 82 studentów kierunku wychowania fizycznego, w tym:

- na studiach I stopnia 16 osób uzyskało IPS, a 7 osób - ITS.
- na studiach II stopnia 51 studentów otrzymało IPS, a 8 osób - ITS.

Nadzór nad kształceniem studentów niepełnosprawnych z ramienia Uczelni sprawuje Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych. W myśl regulaminu studiów zainteresowana osoba ustala z pełnomocnikiem i przedkłada dziekanowi wydziału

indywidualny plan studiów dostosowujący tryb i warunki ich odbywania do rodzaju niepełnosprawności.

W konkluzji można stwierdzić, że opisany powyżej program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zgodnej ze studiowanym kierunkiem studiów i poprawnie opisanej struktury kwalifikacji absolwenta. Program ten cechuje czytelna struktura, dobra korespondencja z zakładaną sylwetką absolwenta, prawidłowy udział zasadniczych modułów kształcenia z rozbudowanym modułem kształcenia kierunkowego oraz poprawne cele, program, organizacja i realizacja praktyki zawodowej.

3 Raport samooceny, dokumentacja dostarczona podczas wizytacji, jak również ocena zespołu Oceniającego PKA dotycząca warunków i przebiegu kształcenia w miejscu studiów, rozmowy z władzami wydziału i studentami wskazują, że koncepcja studiów na kierunku wychowanie fizyczne I i II stopnia jest przemyślana – stosuje się właściwe narzędzia do jej realizacji. Opracowane efekty kształcenia znajdują odzwierciedlenie w treściach realizowanych modułów, praktykach, egzaminach dyplomowych. Oceniany program kierunku studiów cechuje ogólnie poprawny dobór formy zajęć do treści programowych, celów i efektów kształcenia. Ze szczegółowych programów poszczególnych przedmiotów wynika, że podczas ich realizacji stosowane są adekwatne metody dydaktyczne. Wykłady i seminaria prowadzone są w standardowy sposób. W ramach ćwiczeń stosowane są aktywizujące metody dydaktyczne.

Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci wyrazili opinię, iż prowadzone na ocenianym kierunku zajęcia pozwalają na zdobycie umiejętności praktycznych, które większość z nich będzie mogła wykorzystać w pracy zawodowej. Studenci bardzo pozytywnie ocenili sposób prowadzenia zajęć, co pozwala im na łatwiejsze zdobycie umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy. W opinii studentów, stosowane metody dydaktyczne sprzyjają osiąganiu zakładanych efektów kształcenia. Oceniając stopień spójności programu kształcenia nie stwierdzono też dublowania treści kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia, formy zajęć, treści kształcenia, metody dydaktyczne oraz sposoby weryfikacji efektów kształcenia na ocenianym kierunku tworzą spójną całość. Praktyka zawodowa dobrze wspiera realizację efektów kształcenia, w szczególności w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. Program studiów I i II stopnia na ocenianym kierunku wychowanie fizyczne umożliwia realizację zakładanych efektów kształcenia. System punktacji ECTS przyjęty w procesie kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodny z przepisami ustalającymi podstawowe wymagania w tym zakresie. Osiąganiu celów i efektów kształcenia sprzyjają także uwarunkowania organizacyjne.

2. Zakładane efekty kształcenia, formy zajęć, treści kształcenia, metody dydaktyczne oraz sposoby weryfikacji efektów kształcenia na ocenianym kierunku tworzą spójną całość.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

- 1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu.

Pracownicy spoza minimum kadrowego stanowią dodatkowy zespół nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia zgodnie z wykształceniem i doświadczeniem zawodowym.

Na studiach I stopnia zajęcia dydaktyczne prowadzi 81 nauczycieli akademickich, w przeważającej większości z dziedziny nauk o kulturze fizycznej. Czterech pracowników ma wykształcenie z dziedziny nauk biologicznych, po jednym z nauk medycznych, humanistycznych, społecznych, chemicznych i technicznych.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na II stopniu to także w większości przedstawiciele nauk o kulturze fizycznej (11 profesorów i doktorów habilitowanych oraz 28 doktorów) a także nauki o Ziemi (3, w tym dwóch profesorów), nauki humanistyczne (2), nauki biologiczne (2) oraz nauki chemiczne (1).

Kompetencje pracowników minimum kadrowego zostały sprawdzone w analizie ich dorobku naukowego oraz doświadczenia praktycznego (Załącznik nr 5). Wśród tej grupy znajdują się pracownicy ze znaczącym dorobkiem naukowym oraz trenerzy i instruktorzy, prowadzący zajęcia praktyczne. Dla przykładu dr hab. ze specjalnością biomechanika prowadzi zajęcia z biomechaniki, dr hab. specjalizujący się w analizie związków odżywiania i aktywności ruchowej prowadzi przedmiot „podstawy dietytyki” a dr hab. z pracami na temat postaw zdrowotnych prowadzi przedmiot „edukacja zdrowotna”. W grupie przedmiotów praktycznych (pływanie, gry zespołowe, lekkoatletyka”) prowadzącymi zajęcia są trenerzy w tych dyscyplinach sportu.

Ocena kompetencji prowadzących zajęcia została zweryfikowana w trakcie wizytacji. Zespół oceniający przeprowadził 8 hospitacji.

Hospitacje przeprowadzone przez trzech członków komisji należy ocenić pozytywnie. Miejsca zajęć, przygotowanie prowadzących ćwiczenia i wykłady a także forma i metody wykorzystywane w czasie zajęć pozwalają na realizację przyjętych efektów kształcenia.

Efekty kształcenia na studiach wychowania fizycznego o profilu praktycznym mieszczą w sobie zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Minimum kadrowe to w 100% specjaliści od nauk o kulturze fizycznej, zajmując się różnorodnymi problemami aktywności ruchowej (społecznymi, zdrowotnymi, sportowymi).

Analiza składu kadry dydaktycznej kierunku „wychowanie fizyczne” dotyczy minimum kadrowego na rok akademicki 2015-2016. Dane zawarte w Raporcie samooceny dotyczyły roku 2014-15 (raport został opracowany na początku 2015 r.).

Uczelnia zgłosiła do minimum kadrowego 9 samodzielnych nauczycieli akademickich (2 osoby z tej grupy stanowi minimum kadrowe na I stopnia, 5 na studiach II stopnia oraz 2 zarówno na studiach I i II stopnia) i 13 doktorów (6 osób z tej grupy stanowi minimum kadrowe na I stopnia, 6 na studiach II stopnia zaś 1 zarówno na studiach I i II stopnia),.

Wszyscy pracownicy zgłoszeni do minimum kadrowego posiadają wykształcenie z dziedziny nauk o kulturze fizycznej. Do minimum kadrowego zakwalifikowano wszystkich zgłoszonych. Podstawą kwalifikacji był dorobek naukowy (II stopień, ogólnie akademicki) a także (I stopień, praktyczny) doświadczenie praktyczne zdobyte poza uczelnią).

Skład minimum kadrowego odpowiada wymaganiom określonym w § 14 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 poz. 1370), „*minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na*

określonym kierunku studiów stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.” oraz § 15 pkt. 1 tj. „minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora”, a także § 8 ust. 1 pkt. 2 lit. d „ (...) dla studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich zalicza nauczycieli akademickich, dla których uczelnia, w skład której wchodzi ta jednostka, jest podstawowym miejscem pracy”.

Ponadto spełnione są również zapisy **§ 13 pkt. 1** powyższego rozporządzenia, tj.: „nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli został zatrudniony w uczelni nie później niż od początku semestru studiów” a także **§ 13 pkt. 2**, tj.: nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

Zgodnie z wymogami art. 9a ust. 1 ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe zatrudnieni są w pełnym wymiarze czasu pracy.

Skład minimum kadrowego ocenianego jest stabilny, stanowi go liczna grupa nauczycieli akademickich, która w ostatnich latach podlegała niewielkim zmianom. Zmiany te w ostatnim roku akademickim dotyczyły 3 osób wchodzących do minimum kadrowego.

W składzie minimum kadrowego znajduje się 4 pracowników naukowo-dydaktycznych w wieku emerytalnym (3 profesorów i doktorów habilitowanych i jeden doktor). W kontekście rozwoju kierunku należy poszukiwać pracowników, którzy godnie zastąpią w przyszłości zasłużonych pracowników Uczelni.

Uczelnia stosuje wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, który pozwala na stwierdzenie, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w **art. 112a** ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.)

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy. Teczki zawierają dokumenty (specjalizacje medyczne, świadectwa ukończenia kursów), będące potwierdzeniem dorobku praktycznego.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 17 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014, poz. 1370) i wynosi ok. 1:46 (stan liczby studentów na rok akademicki 2014/15, rok przesłania raportu) (wymagana relacja 1:60).

Należy stwierdzić, że wymagania formalne odnośnie minimum kadrowego ocenianego kierunku, określone w wyżej wymienionym rozporządzeniu, zostały spełnione

- 2) jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także przez wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą.

W okresie 2010-2014 na Wydziale Wychowania Fizycznego i Sportu wypromowano 4. doktorów, 4. doktorów habilitowanych a nominacje profesorskie otrzymały 3 osoby. Proces zdobywania kolejnych stopni i tytułów naukowych jest trwały, gdyż obecnie 6. nauczycieli akademickich wszczęło przewody doktorskie, jeden pracownik ukończył z wynikiem pozytywnym postępowanie habilitacyjne, a dwa przewody habilitacyjne są otwarte. Efektywność pracy naukowej (= publikacje z IF) oraz dydaktycznej (na I poziomie studiów) to elementy decydujące o optymalizacji zatrudnienia.

Aktywność naukowa pracowników Wydziału Wychowania Fizycznego i Sportu utrzymuje się od wielu lat na stałym poziomie. W latach 2010-2014 czterech pracowników uzyskało tytuł doktora, trzech doktora habilitowanego i trzech otrzymało nominacje profesorskie. Aktualnie sześciu nauczycieli wydziału posiada wszczęty przewód doktorski, jedna osoba w miesiącu lutym 2015 roku ukończyła z wynikiem pozytywnym postępowanie habilitacyjne, dwóch pracowników jest w trakcie realizacji przewodu habilitacyjnego. Wynikiem tego są okresowe oceny parametryczne.

Motywacja dla młodych pracowników naukowych są stypendia doktorskie (aktualnie 3), finansowanie projektów badawczych, nagrody za dorobek naukowy i finansowanie publikowania prac z IF. **Poszukując nowych pracowników do pracy na ocenianym kierunku Uczelnia kieruje się perspektywami rozwoju naukowego w kontekście działalności sportowej i wykorzystania obszernej infrastruktury naukowej.**

- **(Załącznik nr 5 - Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe. Cz. II. Pozostali nauczyciele akademicy);**
- **(Załącznik nr 6 - Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena;)**

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego – w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) W grupie nauczycieli akademickich spoza minimum kadrowego zdecydowana większość to przedstawiciele nauk o kulturze fizycznej. Nieliczni przedstawiciele innych obszarów nauk (nauki humanistyczne, społeczne, ścisłe przyrodnicze i techniczne) prowadzi przedmioty uwzględnione w planach studiów, w pełni realizując przyjęte efekty kształcenia. Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia praktyczne w większości posiadają uprawnienia instruktorskie i trenerskie.

2). Wykształcenie i dorobek naukowy wszystkich pracowników tworzących minimum kadrowe związany jest z dziedziną nauk o kulturze fizycznej. Liczba pracowników zaliczonych do minimum kadrowego na studiach pierwszego (4. profesorów i doktorów habilitowanych i 7. doktorów) i drugiego stopnia (7. profesorów i doktorów habilitowanych i 7. doktorów) spełnia wymagania Rozporządzenia i gwarantuje realizację celów kształcenia na kierunku „wychowanie fizyczne”.

3) W okresie 2010-2014 na Wydziale Wychowania Fizycznego i Sportu wypromowano czterech doktorów, czterech doktorów habilitowanych, a promocje profesorskie otrzymały trzy osoby. Wydział wspomaga dalszy rozwój młodych pracowników naukowych stosując stypendia, nagrody i finansowanie wartościowych publikacji.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych.

Wydział Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej posiada jedną z najlepszych w Polsce infrastrukturę dydaktyczną, sportową i naukową. Baza dydaktyczno-naukowa i sportowa usytuowana jest w jednym miejscu (w kwartale ulic: Warszawska – Artyleryjska – Siłnicka – Pokoju). Co w znacznej mierze ułatwia z jej korzystania. Infrastruktura mieści się w obszarze budynku głównego (1), połączonego z obiektami sportowymi (2) oraz Regionalnym Ośrodkiem Badań i Rozwoju (3). W kampusie uczelnianym funkcjonują także inne obiekty sportowe. W realizacji zadań dydaktycznych, sportowych i naukowo-badawczych służą także obiekty poza kampusem (4) a także Ośrodek Sportów Wodnych w Rybitwach k. Pisz (5). Ważną częścią infrastruktury są także czytelnia i biblioteka (6).

1. W budynku głównym mieszczą się m.in. aula (na 350 miejsc), trzy sale wykładowe, 18 sal seminaryjnych, laboratorium językowe (18 stanowisk) oraz 7 laboratoriów naukowo-badawczych. Wszystkie sale wyposażone są w sprzęt audiowizualny.
2. Obiekty sportowe (w ramach kampusu) – na uczelni znajduje się stadion lekkoatletycznym, w pełni dostosowany do przeprowadzenia zawodów rangi mistrzowskiej (bieżnia syntetyczna, 8-torowa z całą niezbędną infrastrukturą – skocznie, rzutnie i tp. Wydział dysponuje także zespołem boisk do gier sportowych, boiskiem piłkarskim, pływalnią z częścią sportową, dla początkujących i rekreacyjną, halę widowiskowo-sportową, halę sportową, salę gier, halę lekkoatletyczną oraz salę podnoszenia ciężarów. Ponadto, zajęcia odbywają się w sali gimnastycznej, sali aerobic-fitness, sali tanecznej, siłowni.
3. Baza naukowo-badawcza – Wydział dysponuje jedną z najlepszych wśród uczelni wychowania fizycznego baz do realizacji programów badawczych. W ramach Programu Operacyjnego Rozwoju Polski Wschodniej (2007-2013), kosztem blisko 40 mln zł został wybudowany Regionalny Ośrodek Badań i Rozwoju. Ośrodek ten znajduje się w kampusie wydziałowym i obejmuje 13 laboratoriów, m.in. diagnostyki fizjologicznej, diagnostyki biochemicznej, biomechaniki i kinezylogii, elektromiografii, diagnostyki układu ruchu i wydolności fizycznej człowieka, diagnostyki postawy ciała, psychomotoryki, modelowania ruchu człowieka i ergonomii. Poszczególne pracownie przypisane są pracownikom Wydziału, z możliwością prowadzenia zajęć i badań naukowych w grupach studentów. Pracownie wyposażone są w najnowocześniejszą aparaturę (Vicon, Biodex, Mora, Noraxon, komory klimatyczna i hipoksyczna, system V-Gait) i w dalszym ciągu są doposażone (ostatnio w densytometr tendgenowski Hologic Horizon). W Ośrodku można prowadzić badania podstawowe, badania sportowców, analizy procesu rehabilitacji i wiele innych. Konstrukcja i wyposażenie Ośrodka ukierunkowane jest na ścisłą współpracę Wydziału (naukowcy i studenci-przyszli absolwenci) ze środowiskiem lokalnym.
4. Obiekty sportowe poza kampusem – do dyspozycji Wydziału służą także obiekty usytuowane poza kampusem uczelnianym. W budynku przy ul. 34 Pułku Piechoty – (dostępnego także dla osób niepełnosprawnych) znajdują się m.in. dwie sale wykładowe, pięć sal seminaryjnych i sala komputerowa z 20 stanowiskami komputerowymi.

Na obiektach dydaktyczno – sportowych przy ul. Makaruka prowadzone są zajęcia z piłki nożnej, w tym profesjonalne kursy trenerskie. W skład obiektu wchodzi: pawilon sportowy (z salami wykładowymi oraz salami przeznaczonymi na fizjoterapię), wysokiej klasy boisko piłkarskie spełniające standardy międzynarodowe oraz budynek dydaktyczno-hotelowy. Cały obiekt jest w pełni dostępny dla osób niepełnosprawnych.

Akademickie Centrum Edukacji Prozdrowotnej i Rehabilitacji, w tym Hala Sportowo-Widowiskowa przy ul. Marusarza, to dodatkowa infrastruktura Wydziału. W hali mogą odbywać zajęcia z gier zespołowych oraz sportów walki. Centrum udostępniane jest głównie studentom fizjoterapii i osobom niepełnosprawnym. W Centrum działa także laboratorium badań wydolności fizycznej człowieka w którym możliwe jest prowadzenie obserwacji dotyczących kształtowania się zdolności siłowych człowieka.

5. Ośrodek Sportów Wodnych w Rybitwach k/Pisza, przystosowanym do prowadzenia zajęć na obozach szkoleniowych.
6. Czytelnie i biblioteka – Wydział posiada podręczna czytelnię w budynku głównym oraz bibliotekę i czytelnię główną w budynku Regionalnego Ośrodka Badań i Rozwoju. Zbiory z zakresu kierunku „wychowanie fizyczne” są obszerne, obejmujące całość piśmiennictwa zamieszczonego w kartach przedmiotu. Całość księgozbioru Wydziału liczy ok. 80 tys. vol., podzielonych na działy związane z różnymi aspektami prowadzenia zajęć na kierunku „wychowanie fizyczne”. Dla przykładu pozycje zwarte z zakresu przedmiotu „lekka atletyka” liczą ponad 300 pozycji, w tym wiele „białych kruków”, niedostępnych na innych uczelniach sportowych. Z przedmiotu „teoria i metodyka wychowania fizycznego” znaleziono ponad 500 książek, z „tańców” ponad 100. W zakresie czasopism, aktualnie Wydział prenumeruje 134 tytuły, w tym 12 zagranicznych. Wśród tych ostatnich można wyróżnić „Journal of Sports Medicine and Physical Fitness”, „Perceptual and Motor Skills” czy „Scandinavian Journal of Medicine and Science In Sport”. Obok papierowych form piśmiennictwa pracownicy i studenci mają możliwość korzystania z baz internetowych pochodzących m.in. z baz EBSCO (SportDiscus), Wirtualnej Biblioteki Nauki (Elsevier, Springer, Web of Science). W sumie Biblioteka posiada 33 komputery w tym 23 dostępne dla użytkowników. Możliwe jest również podłączenie własnego komputera użytkownika dzięki funkcjonowaniu 81 gniazd internetowych w Czytelni Ogólnej oraz WiFi w Czytelni Czasopism. Biblioteka uczelniana dysponuje 174 miejscami dla czytelników, co daje liczbę około 10 studentów na jedno miejsce.
7. Infrastruktura dodatkowa – wybrane zajęcia (np. gry i zabawy ruchowe) prowadzone są w ośrodkach przedszkolnych i wczesnoszkolnych, co (wg nauczycieli i studentów) pomaga w realizacji efektów kształcenia, gł. w zakresie umiejętności praktycznych. Studenci specjalności wychowanie fizyczne w służbach mundurowych szkolenie specjalnościowe odbywają m.in. na obiektach Marynarki Wojennej w Gdyni i Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych w Dęblinie.

Udogodnienia dla osób niepełnosprawnych - obiekty uczelni są dostępne dla osób niepełnosprawnych dzięki odpowiedniej modernizacji istniejących budynków, budowie podjazdów i zamontowaniu platform na chodowych. W nowo wznoszonych obiektach już na etapie planu budowlanego zapewniono komunikację zewnętrzną i wewnętrzną. Przy obiektach uczelni wyznaczono miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych. Obiekty poza Uczelnią także dostosowane są do osób niepełnosprawnych.

W stosunku do poprzedniej wizytacji PKA w 2008 r. na Wydziale dokonały się znaczące zmiany w infrastrukturze dydaktycznej (nowa hala), dydaktycznej (nowe i zmodernizowane salki) i naukowo-badawczej (Ośrodek Badań i Rozwoju). Plany władz Wydziału wybiegają w przyszłość, w kierunku dalszej modernizacji istniejącej już infrastruktury oraz doposażenia laboratoriów.

Praktyki- miejsca praktyk akceptowane są przez kierownika praktyk na podstawie wieloletnich doświadczeń i obserwacji bazy szkół, przedszkoli i klubów sportowych.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego – wyróżniająco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu w Białej Podlaskiej dysponuje nowoczesną infrastrukturą dydaktyczną, sportową i naukowo-badawczą. W ciągu ostatnich 5 lat wybudowano nowe obiekty, w tym Regionalny Ośrodek Badań i Rozwoju z doposażony w najnowocześniejszą aparaturę. Dzięki m.in. Programowi Operacyjnemu Rozwoju Polski Wschodniej udało się w jednym kampusie zorganizować w pełni profesjonalny, dogodny dla studentów i zgodny z potrzebami kierunku zespół obiektów dydaktyczno-naukowych. Większość tej infrastruktury dostosowana jest dla studentów niepełnosprawnych.

6.Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (2013 r.) Wydział otrzymał kategorię B, uwzględniając finansowanie badań naukowych na lata 2014-2018. Działalność naukowa Wydziału obejmuje projekty ministerialne („Rozwój Sportu Akademickiego”) oraz działalność statutową. W ramach projektów MNiSW Wydział w latach 2011-2014 realizował trzy zadania na sumy od 300 do 520 tys. zł. Działalność statutowa obejmuje obecnie 17 programów badawczych na sumę (rocznie) ok. 200 tys. zł. Wśród tych ostatnich tematyka jest różnorodna, ściśle związana z wizytowanym kierunkiem. Dla przykładu tematy „stabilność i powtarzalność elementów techniki w wybranych skokach i rzutach lekkoatletycznych” oraz „polimorfizm wybranych grup genów enzymów antyoksydacyjnych a status oksydacyjno-antyoksydacyjny we krwi w odpowiedzi na trzymiesięczny trening sportowy” dotyczą sportowej strony studiów wychowania fizycznego. Projekty: „Rozwój biologiczny dziewcząt i chłopców z powiatu bielskiego” oraz „Wizerunek nauczyciela wychowania fizycznego” stanowią próbę analizy procesu biologicznego rozwoju społeczeństwa oraz ocenę ważności lekcji wychowania fizycznego.

Badania naukowe prowadzone na Wydziale mają ścisły związek z wartościami aplikacyjnymi. Wspierają one proces treningowy, oceniają aktualny stan rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży oraz służą promocji zdrowia. W tym ostatnim zakresie wydział nawiązuje do Narodowego Programu Zdrowia na lata 2007-2015, uwzględniającego specyfikę chorób cywilizacyjnych oraz strategię rozwoju kraju, opartej na rozwoju społeczno-gospodarczym Polski Wschodniej.

Aktywność naukowa pracowników studentów Wydziału wiąże się także z działalnością wydawniczą. W latach 2012-2014 wyraźnie wzrosła liczba publikacji z Impact Factorem (z 15 do 24), a liczba prac z punktacji MNiSW utrzymuje się na poziomie 800 pkt. rocznie.

W zakresie działalności naukowej Wydziału ważną rolę odgrywa uczelniany periodyk „Polish Journal of Sport and Tourism” (6 pkt. Index Copernicus) oraz wydawnictwa monograficzne (13 pozycji w ostatnich 4 latach).

W latach 2012-2014 na terenie Uczelni zorganizowano 8 konferencji naukowych o krajowym i międzynarodowym zasięgu.

Ważnym elementem życia naukowego Wydziału stanowią studenci. Obecnie na Uczelni działają 22 studenckie koła naukowe, m.in. „Ruch korekcyjny”, „teorii sportu” czy „Lekkoatleta”. Studenci przygotowują się do pierwszych prac promocyjnych a jednocześnie uczestniczą w studenckich konferencjach naukowych (blisko 30 studentów uczestniczyło w 8 konferencjach w latach 2012-2014).

Studenci publikują swoje pierwsze prace w licznych monografiach, np. w „Koła naukowe – szkołą twórczego działania” (2 prace), „Kultura fizyczna a rozwój człowieka i społeczeństwa” (4 prace), „Nowe idee w badaniach nad sportem, turystyką, rehabilitacją i wychowaniem fizycznym” (5 pozycji).

Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia; na kierunkach o profilu ogólnoakademickim jednostka stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego – w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Wydział prowadzi badania naukowe ukierunkowane na wartości wdrożeniowe, związane z wychowaniem fizycznym, zdrowiem i wynikami w sporcie. Najwyższej klasy aparatura badawcza pozwala na analizy i badania z zakresu przedmiotów uwzględnionych w programie studiów. W badaniach uczestniczą pracownicy naukowo-dydaktyczni i studenci. Efekty pracy naukowo-badawczej publikowane są w znaczących czasopiśmie z IF a także prezentowane są na konferencjach naukowych organizowanych przez Wydział.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

Warunki przyjęć i tryb rekrutacji na studia w roku akademickim 2015/2016 regulowała Uchwała nr 53/2013/2014 Senatu AWF w Warszawie z dnia 20 maja 2014 roku. Zgodnie z tą uchwałą kandydat na studia wychowania fizycznego w Wydziale Wychowania Fizycznego i Sportu w Białej Podlaskiej powinien, zgodnie z terminarzem rekrutacji: zarejestrować się w Elektronicznym Systemie Rejestracji, wpłacić opłatę rekrutacyjną na przydzielony przez system indywidualny numer rachunku bankowego, przystąpić do egzaminów sprawnościowych, a po zakwalifikowaniu się do przyjęcia na studia złożyć wymagane dokumenty. Postępowanie kwalifikacyjne, na studia stacjonarne I stopnia, odbywa się na podstawie punktacji egzaminu ze sprawności fizycznej oraz punktacji za wyniki egzaminu maturalnego.

Egzamin ze sprawności fizycznej obejmuje trzy dyscypliny sportowe do wyboru: pływanie, gimnastyka, lekkoatletyka, sportowe gry zespołowe (jedna z czterech do wyboru – koszykówka, piłka nożna, piłka ręczna, piłka siatkowa).

W przypadku punktacji egzaminu maturalnego, kandydat uzyskuje sumę punktów wyliczoną na podstawie wyników wyrażonych w punktach procentowych z trzech najlepiej zdanych przedmiotów z części pisemnej egzaminu maturalnego.

Postępowanie kwalifikacyjne na studia niestacjonarne I stopnia odbywa się wyłącznie na podstawie punktacji uzyskanej z tytułu wyników egzaminu maturalnego. Postępowanie kwalifikacyjne na studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia odbywa się na podstawie punktacji za średnią ocen ze studiów I stopnia ukończonego kierunku.

We wszystkich wymienionych przypadkach o przyjęciu na studia decyduje pozycja na liście rankingowej.

Zasady rekrutacji przyjęte na uczelni, a realizowane na ocenianym wydziale umożliwiają dobór kandydatów posiadających wiedzę i umiejętności niezbędne do uzyskania w procesie kształcenia zakładanych efektów kształcenia. Nie zawierają regulacji dyskryminujących żadnej grupę kandydatów. Potencjałem dydaktycznym jednostki umożliwia przyjęcie na studia po około 200 kandydatów na I stopień i II stopień. Liczba rekrutowanych studentów nie wpływa negatywnie na zapewnienie wysokiej jakości kształcenia.

- 1) system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen;

Na system oceny osiągnięć studentów składają się kolokwia, egzaminy, proces dyplomowania. Na zajęciach sportowych przeprowadzane są sprawdziany umiejętności z zakresu danej dyscypliny sportu. Wymagania są zdaniem studentów wystandaryzowane. System jest przejrzysty i zapewnia obiektywne ocenianie, chociaż studenci przyznali, że w pojedynczych przypadkach mają wątpliwości co do tego, czy ocena jest sprawiedliwa. Możliwość wglądu do prac zdaniem studentów nie zawsze jest zapewniona jednak przyznali, że nie wnioskowali o niego w żaden oficjalny sposób.

Proces dyplomowania uregulowany jest w szczegółowym Regulaminie dyplomowania osobno dla studiów I i II stopnia. Obejmuje on złożenie pracy dyplomowej oraz egzaminu dyplomowego. Egzamin ten jest ustny i przeprowadzany przed komisją powołaną przez Dziekana lub osobę przez niego upoważnioną. Podczas egzaminu student prezentuje cele, problem badawczy, zastosowaną metodę jego zastosowania oraz uzyskane wyniki oraz odpowiada na pytania członków komisji z zakresu problemu przedstawionego w pracy dyplomowej, studiowanego kierunku i przygotowania do zawodu.

Promotorzy wybierani są przez studentów w semestrze poprzedzającym seminarium dyplomowe bezpośrednio w katedrach. Regulamin dyplomowania określa obowiązki promotora oraz warunki jego zmiany. Program seminarium dyplomowego określony jest w programie studiów. Temat pracy student ustala z promotorem najpóźniej do końca semestru rozpoczynającego seminarium dyplomowe. Regulamin dyplomowania określa również warunki dopuszczenia do egzaminu dyplomowego, sposób obliczania oceny z niego, przebieg procedury badania pracy systemem antyplagiatowym. Ostateczny wynik ze studiów stanowi średnia arytmetyczna ocen z toku studiów w tym niedostatecznych z przelicznikiem 60%, 30% stanowi ocena z pracy dyplomowej, a 10% ocena z egzaminu dyplomowego. Studenci nie zgłosili żadnych zastrzeżeń do procesu dyplomowania.

Uczelnia zapewnia studentom możliwość udziału w programie Erasmus+. Wg przedstawionych przez Wydział danych, studenci wychowania fizycznego mogą wyjechać do 68 uczelni, w których przewidziano dla nich 206 miejsc. Rekrutacja prowadzona jest wspólnie dla Uczelni macierzystej w Warszawie i filii w Białej Podlaskiej. Oprócz średniej ocen i znajomości języka brana jest pod uwagę również działalność na rzecz środowiska akademickiego. Ostateczne decyzje w zakresie opracowywania i zmian *learning agreement* należą do prodziekana ds. kształcenia. Na spotkaniu z ZO PKA nie byli obecni studenci, którzy skorzystali z programu. Kilkoro spośród obecnych uczestniczyło natomiast w spotkaniu organizacyjnym i o ile pierwsze ocenili jako przydatne i zapewniające kompletne informacje o ofercie i programie, o tyle kolejnemu towarzyszył niedobór informacji – nie sprecyzowano w ogłoszeniu, że odbędzie się ono w Warszawie. Dane przedstawione w raporcie samooceny wskazują, że tylko pojedynczy studenci korzystają z programu Erasmus+ - najwięcej było ich w roku 2011/12 – 6, rok później dwóch, a w ubiegłym roku akademickim zaledwie 1.

Uczelnia uczestniczy również w programie wymiany krajowej MOST. Wg danych przedstawionych w raportach końcowych sporządzonych w ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w roku akademickim 2013/14 uczestniczyło w nim 3 studentów (1 w AWF Gdańsk, dwóch w Uczelni macierzystej), a w 2014/15 1 student. Oprócz informowania o możliwościach wyjazdu na stypendia zagraniczne Erasmus+ oraz krajowe MOST, jako działania wspierające mobilność studentów Uczelnia wskazała, że na ocenianym kierunku studiów język obcy prowadzony jest w systemie ciągłym na wszystkich semestrach studiów I stopnia oraz na pierwszych dwóch semestrach studiów II stopnia. Do przyjazdów na studia w Białej Podlaskiej studentów zagranicznych ma zachęcić oferta przedmiotów w języku obcym – przedstawiono po ok. 30 przedmiotów na semestr, z których

uruchamia się tylko te, które cieszą się odpowiednim zainteresowaniem. Ponadto na specjalności mundurowej studenci uczestniczą w obozach letnich i zimowych z pracownikami Uniwersytetu w Rydze na łotewskich obiektach sportowych.

Pomoc naukowa dla studentów ocenianego kierunku realizowana jest w dwóch formach. Pierwszą stanowi opieka promotorów nad dyplomantami. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Wizytującym PKA ocenili ją pozytywnie. Opiekunowie są dla nich pomocni w kwestii wyboru literatury, doprecyzowania tematu pracy itp. Drugi rodzaj wsparcia naukowego oferują studentom opiekunowie kół naukowych. Członkowie kół ocenili tę współpracę bardzo pozytywnie, a pracę opiekunów jako inspirującą do rozwoju naukowego oraz pomocną w kwestiach organizacyjnych.

Oceniając pomoc dydaktyczną w pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na informację o procesie kształcenia. Studenci ocenianego kierunku mają do niej dostęp na pierwszych zajęciach, kiedy to ogłaszane są im podstawowe zasady zaliczenia i realizacji przedmiotu. Sylabusy przedmiotów zamieszczone są na stronie internetowej Wydziału, jednak zapoznaje się z nimi niewielka część studentów. Pozostałym wystarczają informacje uzyskane od nauczycieli akademickich.

Studenci zgłosili kilka uwag do organizacji procesu kształcenia. Największe zastrzeżenia studenci zgłosili do harmonogramów zajęć. Negatywnie ocenili to, że mają długie okienka, skumulowane zajęcia sportowe z kilku dyscyplin w piątek (dotyczy to ich zdaniem tylko niektórych grup).

Pozytywnie ocenili oni natomiast poziom obsługi przez pracowników administracji – zarówno pod względem merytorycznym, jak i życzliwego podejścia do studenta. Studenci nie zgłosili również zastrzeżeń do systemu rozpatrywania podań, skarg i wniosków przez właściwe organy.

Świadczenia pomocy materialnej wypłacane są studentom na podstawie *Regulaminu, przyznawania i ustalania wysokości świadczeń pomocy materialnej dla studentów Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie*. Stypendia przyznawane są przez Wydziałową Komisję Stypendialną oraz Odwoławczą Komisję Stypendialną (stypendium Rektora). Zgodnie z wymogiem ustawowym większość składu obu organów stanowią studenci. Rektor w porozumieniu ze studentami dokonuje podziału dotacji na Fundusz pomocy materialnej oraz ustala wysokość dochodu netto na członka rodziny uprawniającego do otrzymania stypendium socjalnego, czego dowodem jest podpis Przewodniczącego Samorządu Studentów na dokumentach. O zaakceptowaniu przez przedstawicieli studentów Regulaminu przyznawania i ustalania wysokości świadczeń pomocy materialnej dla studentów Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie świadczy pisemna opinia Przewodniczącego Rady Studentów Samorządu Studentów AWF w Warszawie. Studenci podczas spotkania z ZO PKA wskazali na sytuacje, w których pracownicy administracyjni są nieuprzejmi lub w różny sposób odpowiadają na te same pytania dotyczące np. dokumentacji. Negatywnie ocenili również kilkugodzinne kolejki przy składaniu wniosków, jednak przyznali, że wynikają one po części z tego, że wielu studentów zostawia na ostatnią chwilę złożenie wniosku o pomoc materialną. W związku z tymi kolejkami, termin przyjmowania wniosków został przedłużony, a pracownicy pracowali do późnych godzin wieczornych. Studenci nie są również zadowoleni z kryteriów przyznawania stypendium Rektora dla najlepszych studentów. Ich zdaniem zbyt surowe są kryteria w dziedzinie osiągnięć sportowych. Rzeczywiście z danych wynika, że udział stypendiów za wynik i sportowe w ogólnej liczbie przyznanych stypendiów wynosi w zależności od roku studiów od ok. 10 do niespełna 37%. Należy jednak podkreślić, że zarówno Regulamin przyznawania pomocy materialnej, jak i kryteria i sposób punktacji osiągnięć do stypendium Rektora ustalone są na poziomie centralnym w Warszawie. W

Uczelni macierzystej jest natomiast więcej studentów mogących pochwalić się naprawdę wysokimi wynikami sportowymi.

Od decyzji Wydziałowej Komisji Stypendialnej przysługuje odwołanie do Odwoławczej Komisji Stypendialnej, a od decyzji drugiego z tych organów wydanej w pierwszej instancji przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Decyzje stypendialne mają właściwą formę, zgodną z art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego.

W Uczelni macierzystej w Warszawie działa Biuro Karier, które nie ma oddziału w filii w Białej Podlaskiej. Biuro zbiera i publikuje na stronie internetowej oferty pracy dla studentów, organizuje spotkania z pracodawcami oraz współorganizuje Akademickie Targi Pracy JOBBING, a także prowadzi ankietowe badanie opinii pracodawców o absolwentach AWF Warszawa, które jest częścią Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia.

Samorząd Studentów pozytywnie ocenia współpracę z władzami Wydziału. Jego członkowie podejmują różne ciekawe inicjatywy na rzecz środowiska akademickiego, organizują imprezy integracyjne, otwarte zawody sportowe, nagrywają filmiki promocyjne Uczelni wraz z przedstawicielami Władz Wydziału. Reprezentanci Samorządu z Białej Podlaskiej kontaktują się z Samorządem Uczelni macierzystej w sprawach ogólnouczelnianych, razem z pozostałymi senatorami z filii wyjeżdżają do Warszawy na obrady Senatu, a w sprawy Wydziałów zlokalizowanych w Białej Podlaskiej włączają się na miejscu np. w ramach pracy w Radzie Wydziału czy organach zajmujących się jakością kształcenia.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego: w pełni

1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwy dobór kandydatów na kierunek wychowanie fizyczne, posiadających wiedzę i umiejętności niezbędne do uzyskania w procesie kształcenia zakładanych efektów kształcenia.

2) System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen. Studenci zgłosili jednak pojedyncze uwagi dotyczące sprawiedliwości oceniania oraz możliwości wglądu do prac egzaminacyjnych, przy czym, nie wnioskowali o niego, więc nie można jednoznacznie stwierdzić, że zostaliby takiej możliwości pozbawieni.

3) Program studiów oraz oferta uczelni zapewnia studentom możliwość udziału w programie wymiany międzynarodowej Erasmus+ oraz krajowej MOST, jednak korzysta z niej niewielu studentów.

4) System opieki naukowej jest oceniany przez studentów pozytywnie. W zakresie wsparcia dydaktycznego studenci negatywnie oceniają sposób rozplanowania zajęć dydaktycznych, wybór specjalności i przedmiotów fakultatywnych. Pojedyncze zastrzeżenia zgłosili również do organizacji systemu pomocy materialnej oraz uprzejmości osób, które zajmują się pomocą materialną.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia wdrożony został w Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie zarządzeniem nr 50/2006/2007 Rektora AWF z dnia 10 września 2007 roku. W roku 2013 uchwałą nr 71/2012/2013 Senat AWF w Warszawie określił politykę jakości, wytyczne dotyczące kształtowania systemu zapewniania jakości kształcenia, oraz określił zasady funkcjonowania Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Na szczepku Wydziału przyjęto, że to Rada Wydziału Wychowania Fizycznego i Sportu w Białej Podlaskiej wdraża, koordynuje i kontroluje proces zapewniania jakości kształcenia w wydziale, współpracując w tym zakresie z Wydziałową komisją ds. jakości kształcenia.

Szczegółowe informacje na temat systemu znajdują się na stronie internetowej wydziału jako Załącznik nr 1 do Uchwały nr 43/2013/2014 Rady Wydziału Wychowania Fizycznego i Sportu w Białej Podlaskiej z dnia 12 czerwca 2014 r. Na stronie tej znajdują się też Raporty końcowe sporządzone w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Wydziale Wychowania Fizycznego i Sportu w Białej Podlaskiej w roku akademickim 2013/2014 i 2014/2015 oraz skład Wydziałowej komisji ds. jakości kształcenia.

Dziekan wydziału powołuje Wydziałową komisję ds. jakości kształcenia (WKJK), której podstawowym zadaniem jest monitorowanie i koordynowanie działań dotyczących jakości kształcenia w wydziale. Pismem okólnym nr 8/2014/2015 z dnia 3 listopada 2014 r. Dziekan wydziału poinformowała o powołaniu Wydziałowej komisji ds. jakości kształcenia w Wydziale Wychowania Fizycznego i Sportu w Białej Podlaskiej. Została ona podzielona na 8 zespołów:

- I. Zespół ds. oceny procesu kształcenia
- II. Zespół ds. procedur oceniania studentów
- III. Zespół ds. procedur oceniania kadry dydaktycznej
- IV. Zespół ds. oceny systemu motywacyjnego
- V. Zespół ds. oceny organizacji procesu dydaktycznego
- VI. Zespół ds. oceny procesu informacyjnego
- VII. Zespół ds. oceny infrastruktury dydaktycznej
- VIII. Zespół ds. współpracy z interesariuszami zewnętrznymi

Uchwałą 70/2013/2014 rady wydziału z dnia 18 września 2014 r. zatwierdzono narzędzia badawcze wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Kwestionariusze ankiet dotyczą następujących elementów:

- Ocena procesu kształcenia w świetle przyjętych efektów kształcenia.
- Analiza procedur oceniania studentów.
- Analiza procedur oceniania kadry dydaktycznej i realizacji prowadzonych zajęć.
- Ocena systemu motywacyjnego obejmującego studentów, nauczycieli akademickich i pracowników administracji.
- Ocena organizacji procesu dydaktycznego.
- Ocena systemu informacyjnego.
- Ocena infrastruktury dydaktycznej.
- Ocena współpracy z interesariuszami zewnętrznymi.

Narzędzia te są szczegółowe i trafnie badają przewidziany zakres oceny jakości kształcenia. W trakcie wizytacji na wydziale przedstawiono konkretne kwestionariusze ankiet wypełnione przez respondentów. Ich liczba i zakres wskazuje na systematyczność i kompleksowość przeprowadzanych ocen. Ankiety zawierają również pytania o praktyki zawodowe, działalność kół naukowych i projekty badawcze, warunki studiowania. Inne badanie dotyczy procedur oceniania. Kwestionariusz zawiera pytania o poszczególne formy sprawdzania wiedzy i umiejętności, przejrzystość zasad oceniania, terminowość podawania ocen, obiektywizm ocenianego, możliwość wglądu do prac. Ponadto badany jest poziom zadowolenia studentów z systemu motywacyjnego stosowanego na Uczelni, poziom obsługi administracyjnej w Dziekanacie, proces informacyjny – w tym dostęp do internetu na terenie Uczelni, aktualizacja informacji na stronie internetowej oraz w wirtualnej Uczelni. I wreszcie ostatnie badanie dotyczy infrastruktury Uczelni. Wyniki z tych ankiet uwzględniane są w działaniach naprawczych i prezentowane w raportach z poszczególnych badań, jak również w raporcie końcowym. Raport końcowy publikowany jest na stronie internetowej Wydziału, a więc dostęp do tych danych jest publiczny.

Zespoły do spraw jakości kształcenia prowadzą przynajmniej raz w roku akademickim działania kontrolne obejmujące: weryfikację efektów kształcenia, przegląd programów kształcenia, ocenę interesariuszy wewnętrznych oraz warunków przebiegu procesu kształcenia. Efektem tych działań są raporty cząstkowe zespołów (udostępnione do wglądu w trakcie wizytacji). Na tej podstawie, Komisja ds. jakości kształcenia opracowuje końcowy raport wraz z zaleceniami naprawczymi. Raport zostaje przedłożony dziekanowi wydziału. Raport jest upubliczniany w czasie spotkania z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi wydziału oraz na stronie internetowej wydziału.

Weryfikacja założonych dla programu kształcenia efektów kształcenia, odbywa się poprzez ocenę opanowania modułowych (przedmiotowych) efektów kształcenia, oraz na etapie egzaminu dyplomowego. Sposób weryfikacji efektów kształcenia założonych w poszczególnych modułach jest określony w kartach wydziału. Sposób weryfikacji efektów kształcenia w czasie egzaminu dyplomowego zawierają regulaminy dyplomowania, odpowiednio na I i II stopniu. Za weryfikację efektów kształcenia i jej poprawność na poziomie przedmiotu odpowiada prowadzący zajęcia, na poziomie egzaminu dyplomowego – komisja egzaminacyjna powołana przez prodziekana ds. kształcenia. Prowadzący zajęcia jest zobowiązany do przechowywania dokumentacji potwierdzającej etapową weryfikację efektów kształcenia, tj. weryfikację efektów kształcenia przyjętych dla modułu/przedmiotu, natomiast dokumentacja potwierdzająca końcową weryfikację efektów kształcenia przechowywana jest w dziekanacie, później w archiwum. Dokumentacją potwierdzającą weryfikację efektów kształcenia na poziomie przedmiot/modułu są m.in.: pisemne prace semestralne, zaliczeniowe, egzaminacyjne, dokumenty związane z praktykami przewidzianymi w programie studiów, dokumenty potwierdzające ustną weryfikację efektów kształcenia, protokoły egzaminacyjne; na poziomie egzaminu dyplomowego jest to protokół egzaminu dyplomowego. Rezultaty przeprowadzonej weryfikacji przekazywane są w formie rocznego raportu lub sprawozdania prezentowanego w czasie posiedzenia rady wydziału. Dodatkowo w każdym roku akademickim kierownik zakładu dokonuje okresowego przeglądu losowo wybranych prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych, porównując założone efekty kształcenia z efektami osiągniętymi.

Weryfikacja efektów kształcenia osiągniętych w ramach praktyk pedagogicznych odbywa się dwuetapowo. Pierwszy etap prowadzony przez interesariuszy zewnętrznych (nauczyciel wychowania fizycznego), drugi realizowany przez interesariuszy wewnętrznych (zakład praktyk).

Struktura zarządzania procesem dydaktycznym na ocenianym kierunku studiów jest przejrzysta, ocena i analiza osiąganych efektów kształcenia przeprowadzana jest systematycznie i kompleksowo, a jej wyniki stanowią podstawę doskonalenia programu kształcenia. Z protokołów posiedzeń komisji i raportów końcowych wynika, że wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia jest efektywny i przydatny do badania zgodności programu kształcenia i metod jego realizacji z założonymi efektami kształcenia oraz oczekiwaniami rynku pracy, można go uznać za skuteczny w diagnozowaniu słabych stron programu kształcenia. Upowszechnianie informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia oraz wprowadzanych zmian poprzez stronę internetową wydziału jest właściwe.

- 1) w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni.

W skład Wydziałowej komisji ds. jakości kształcenia wchodzi: nauczyciele akademicki (przewodniczący, zastępca przewodniczącego), kierownik biblioteki wydziału, kierownik dziekanatu, kierownik praktyk zawodowych, przewodniczący samorządu studenckiego, absolwent oraz przedstawiciele pracodawców. Członkowie komisji do spraw jakości

kształcenia powoływani są na okres kadencji organów wydziału. Za wdrażanie i sprawne funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia odpowiedzialny jest przewodniczący niniejszej komisji, natomiast za organizację pracy i realizację zadań powierzonych zespołom odpowiadają przewodniczący poszczególnych zespołów. W skład każdego z ośmiu zespołów wchodzi nauczyciele akademicy, co najmniej jeden student i absolwent. Zespół jest kierowany przez przewodniczącego (nauczyciela akademickiego).

Interesariusze wewnętrzni (nauczyciele, pracownicy administracji, studenci) oraz interesariusze zewnętrzni (pracodawcy, absolwenci) biorą czynny udział w procesie określania i weryfikacji zakładanych efektów kształcenia. Przede wszystkim w ramach prac Wydziałowej komisji ds. jakości kształcenia, ale i również poprzez wypracowywanie rekomendacji w czasie spotkań organizacyjnych przez władze wydziału, jak również pracowników i studentów.

W trakcie wizytacji udostępniono protokół ze spotkania wydziałowej komisji ds. jakości kształcenia w Wydziale z dnia 13 marca 2015 z udziałem interesariuszy zewnętrznych – klubu sportowego oraz dyrektorów szkół.

Udział studentów w procesie zapewniania jakości kształcenia jest dwojaki. Po pierwsze ich przedstawiciele uczestniczą w pracach organów kolegialnych podejmujących działania projakościowe jak Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia i zespoły robocze wydzielone w jej ramach. Po drugie ogół studentów poddawany jest licznym badaniom ankietowym, których celem jest poznanie opinii studentów na tematy związane z kształceniem i wykorzystanie ich w procesie ewaluacji. Studenci poddawani są m.in. badaniu, którego celem jest samoocena w zakresie realizacji założonych efektów kształcenia oraz ocena zdobytego przygotowania zawodowego. Mimo to studenci nie wiedzą czemu służą ankiety, które wypełniają, nie znają ich wyników ani efektów. Wydaje się, że najbardziej prawdopodobną przyczyną takiego stanu rzeczy jest brak zainteresowania z ich strony, gdyż jak wspomniano wyżej Wydział dane te udostępnia.

Udział interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w procesie zapewnienia jakości kształcenia i działaniach prowadzonych przez jednostkę, mających aktywizować uczestników i beneficjentów procesu kształcenia do podnoszenia jego jakości został zapewniony.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+	+	+	+	+
umiejętności	+	+	+	+	+	+
kompetencje społeczne	+	+	+	+	+	+

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego w pełni

1) Stosowane na wydziale procedury związane z zapewnieniem właściwej jakości kształcenia na kierunku wychowanie fizyczne mają przejrzystą strukturę zarządzania,

dokonywane są systematycznie, oceny efektów kształcenia ma charakter kompleksowy, a wyniki tej oceny stanowią są wykorzystywane do zmian w programie studiów oraz metodach jego realizacji.

2) Zarówno pracownicy, studenci, jak i interesariusze zewnętrzni uczestniczą w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3	program studiów		X			
4	zasoby kadrowe		X			
5	infrastruktura dydaktyczna	X				
6	prowadzenie badań naukowych		X			
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Przewodniczący Zespołu oceniającego:

Prof. dr hab. Janusz Iskra